

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2022 M. GRUODŽIO 8 D.
ĮSAKYMO NR. D1-393 „DĖL NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE APLINKOS
MINISTERIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2023 m. lapkričio 29 d. Nr. D1-384

Vilnius

1. P a k e i ė i u Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. D1-393 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, ir juos išdėstau nauja redakcija (pridedama).
2. Įgalioju Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorių pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui šiuo įsakymu pakeistus Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatus ir atlikti kitus veiksmus, susijusius su Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų įregistravimu Juridinių asmenų registre.
3. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2022 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. D1-393
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2023 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. D1-384
redakcija)

NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.
2. Nacionalinės žemės tarnybos savininkė yra valstybė. Nacionalinės žemės tarnybos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Aplinkos ministerija, kuri vykdo Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme nustatytas funkcijas.
3. Nacionalinės žemės tarnybos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, viešasis juridinis asmuo, juridinio asmens kodas 188704927, turintis sąskaitą banke, antspaudą su savo pavadinimu, blanką su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Įstaigos buveinės adresas: Vilnius, Gedimino pr. 19, LT-01103.
4. Nacionalinė žemės tarnyba išlaikoma iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir kitų valstybės pinigų fondų lėšų.
5. Vieši Nacionalinės žemės tarnybos pranešimai, finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, metinės veiklos ataskaitos ir kita su įstaigos veikla susijusi ir privaloma teikti informacija skelbiama įstaigos interneto svetainėje (<https://www.nzt.lt>), teisės aktų nustatytais atvejais – ir (ar) visuomenės informavimo priemonėse.
6. Nacionalinė žemės tarnyba veikia aplinkos ministrui pavestose žemės tvarkymo, geodezijos, kartografijos, erdvinį duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo srityse.
7. Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatai (toliau – Nuostatai) keičiami aplinkos ministro įsakymu.

II SKYRIUS NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

8. Nacionalinės žemės tarnybos veiklos tikslai:
 - 8.1. užtikrinti racionalų žemės naudojimą, organizuoti į aplinkos ministro patvirtintas valstybinio geodezinio pagrindo tvarkymo ir krašto kartografavimo programas įtrauktus geodezijos ir kartografijos darbus, plėtoti nekilnojamojo turto kadastrą ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūrą;
 - 8.2. užtikrinti įstatymais ir kitais teisės aktais pavestą žemės santykių teisinio reglamentavimo įgyvendinimą;
 - 8.3. atlikti valstybinės žemės patikėjimo teisės subjekto (patikėtinio) funkcijas;
 - 8.4. užtikrinti tinkamą žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimą, valstybinę žemės valdos projektų ir jų rengimo procesų priežiūrą ir atlikti administracinių nusižengimų teiseną vykdant valstybinę žemės valdos projektų ir jų rengimo procesų priežiūrą;
 - 8.5. atlikti valstybinės žemės patikėtinio veiklos kontrolę.
9. Siekdama Nuostatų 8.1 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Nacionalinė žemės tarnyba:
 - 9.1. atlieka Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje,

17 straipsnyje ir 18 straipsnio 2, 10 ir 11 dalyse nustatytas funkcijas;

9.2. atlieka Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje, 8 straipsnio 3 dalies 4 punkte, 9 straipsnio 1 dalies 4 punkte, 13 straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 10 dalies 3 punkte, 32 straipsnio 3 dalies 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13 ir 15 punktuose nustatytas funkcijas;

9.3. atlieka Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatytas funkcijas;

9.4. atlieka Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 3 straipsnio 2 ir 9 dalyse, 5 straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatytas funkcijas;

9.5. atlieka Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 punktuose, 11 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytas funkcijas;

9.6. atlieka Žemės įstatymo 48 straipsnio 1 ir 5 dalyse, Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 12 straipsnio 2 dalyje ir 15 straipsnio 1 dalyje nustatytas funkcijas;

9.7. Žemės įstatymo 22 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka administraciniu aktu nustato servitutus;

9.8. teisės aktų nustatytais atvejais sprendžia žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo klausimus;

9.9. priima sprendimus pakeisti žemės sklypų kadastro duomenis, pertvarkyti pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus suprojektuotus valstybinės, savivaldybės ar privačios žemės sklypus;

9.10. atlieka žemės sklypų kadastro duomenų bylų patikrą;

9.11. atlieka žemės sklypų kadastrinių matavimų ir žemės sklypų ribų ženklinimo patikrą vietovėje;

9.12. atlieka nekilnojamojo turto (žemės ir statinių) apskaitos darbus;

9.13. koordinuoja žemėtvarkos planavimo dokumentus rengiančių, nekilnojamojo turto objektų kadastrinius matavimus atliekančių, geodezijos ir kartografijos darbus atliekančių specialistų mokymą;

9.14. atlieka žemės konsolidacijos projektų rengimo, viešinimo ir derinimo procedūrų, žemės konsolidacijos projektų sprendinių atitikties teisės aktų reikalavimams valstybinę priežiūrą;

9.15. išduoda matininko kvalifikacijos pažymėjimus, stabdo jų galiojimą, panaikina jų galiojimo sustabdymą ir galiojimą.

10. Siekdama Nuostatų 8.2 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Nacionalinė žemės tarnyba:

10.1. išduoda sprendimus įveisti mišką ne miško žemėje;

10.2. atlieka Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje, 4¹ straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytas funkcijas;

10.3. išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka nagrinėja skundus dėl Nacionalinės žemės tarnybos administracijos padalinių vadovų sprendimų ir veiksmų ar neveikimo, išskyrus sprendimus atkurti nuosavybės teises, suteikti žemės sklypą nuosavybėn neatlygintinai, perduoti, išnuomoti ar perduoti naudotis neatlygintinai žemės sklypą;

10.4. naikina arba keičia sprendimus dėl nuosavybės teisių į žemę atkūrimo ar valstybinės žemės suteikimo nuosavybėn neatlygintinai, pardavimo, nuomos, perdavimo neatlygintinai naudotis, jei jie priimti pažeidžiant įstatymus ir jeigu dėl to nekyla ginčų;

10.5. Žemės įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais perduoda valstybinę žemę savivaldybėms patikėjimo teise;

10.6. Žemės įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje nustatytais pagrindais perduoda valstybinę žemę viešosios transporto infrastruktūros valdytojui;

10.7. užtikrina Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatų vykdymą išduodama sutikimus įsigyti žemės ūkio paskirties žemės;

10.8. pagal Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies nuostatas derina privažiavimo prie jūros kranto tvarką pajūrio juostoje.

11. Siekdama Nuostatų 8.3 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Nacionalinė žemės tarnyba:

11.1. atlieka Žemės įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 5 dalies 1 punkte, 12 straipsnyje, 22 straipsnio 4 dalyje, 32 straipsnio 3 dalies 4 ir 5 punktuose nustatytas funkcijas;

- 11.2. atlieka Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 141 straipsnio 4² dalyje nustatytas funkcijas;
- 11.3. išduoda sutikimus vykdyti žemės gelmių naudojimo plano organizatoriaus funkcijas;
- 11.4. derina aplinkos ministro sprendimus dėl tvenkinio pripažinimo nepaviršiniu vandens telkiniu;
- 11.5 atlieka Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatymo 6 straipsnio 4, 6 ir 9 dalyse, 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas funkcijas;
- 11.6. priima sprendimus perduoti savivaldybėms ir viešosios transporto infrastruktūros valdytojams valdyti patikėjimo teise žemės sklypus Žemės įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka;
- 11.7. priima sprendimus suteikti valstybinės žemės sklypus laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti;
- 11.8. išduoda sutikimus:
- 11.8.1. statyti ir naudoti valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose laikinuosius nesudėtinguosius statinius;
- 11.8.2. statyti nesudėtinguosius statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai;
- 11.8.3. tiesti susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus ir statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai;
- 11.8.4. laikinai naudotis valstybine žeme statybos metu;
- 11.8.5. statyti statinius žemės sklypuose, besiribojančiuose su valstybinės žemės sklypais ar valstybine žeme, kurioje nesuformuoti žemės sklypai;
- 11.8.6. atlikti valstybinės reikšmės paviršinio vandens telkinio tvarkymo darbus;
- 11.8.7. nustatyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;
- 11.9. koordinuoja žemės valstybinės apskaitos darbus, informuoja suinteresuotas institucijas ir visuomenę apie valstybinės žemės valdymą ir jo pokyčius.
12. Siekdama Nuostatų 8.4 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Nacionalinė žemės tarnyba atlieka Žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 7 ir 9 punktuose, 43 straipsnio 3 dalyje nustatytas funkcijas.
13. Siekdama Nuostatų 8.5 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Nacionalinė žemės tarnyba:
- 13.1. atlieka Žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 13 ir 14 punktuose, 36¹ straipsnio 1, 3, 4, 5, 6, 7 ir 8 dalyse, 36² straipsnyje nustatytas funkcijas;
- 13.2. išduoda sutikimus valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektams (patikėtinams) perleisti valstybinės žemės sklypus kitų asmenų nuosavybėn;
- 13.3. tikrina savivaldybių sudarytus valstybinės žemės panaudos sandorius dėl joms patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų, teikia joms išvadas apie sandorio atitiktį teisės aktų reikalavimams ir galimybę jį registruoti Nekilnojamojo turto registre;
- 13.4. tikrina savivaldybių sudarytus valstybinės žemės nuomos sandorius dėl joms patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų, teikia joms išvadas apie sandorio atitiktį teisės aktų reikalavimams ir galimybę jį registruoti Nekilnojamojo turto registre.
14. Nacionalinė žemės tarnyba taip pat:
- 14.1. atlieka valstybės registų ir informacinių sistemų valdytojo ir (ar) tvarkytojo funkcijas;
- 14.2. bendradarbiauja su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, atstovauja jose Lietuvos Respublikai;
- 14.3. dalyvauja darbo grupių, komisijų darbe, užsienio techninės paramos programose;
- 14.4. vykdo administracinių nusižengimų teiseną, atlieka administracinių nusižengimų tyrimus ir surašo administracinių nusižengimų protokolus;
- 14.5. atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS TEISĖS

15. Nacionalinė žemės tarnyba, įgyvendindama jai pavestus uždavinius ir funkcijas, turi teisę:
- 15.1. teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, kitų

asmenų informaciją Nacionalinės žemės tarnybos kompetencijos klausimais;

15.2. teikti pasiūlymus, pastabas dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektų;

15.3. pasitelkti ministerijų, Vyriausybės įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, organizacijų, valstybės įmonių, socialinių partnerių atstovus ir specialistus, suderinusi su jų vadovais, ir sudaryti bendras komisijas (darbo grupes), kitas kolegialias institucijas Lietuvos Respublikos įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų Nacionalinės žemės tarnybos kompetencijos klausimais projektams rengti ir svarstyti, kitiems Nacionalinės žemės tarnybos klausimams spręsti, dalyvauti Vyriausybės įstaigų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų komisijų (darbo grupių) ir kitų kolegialių institucijų veikloje;

15.4. pagal kompetenciją naudotis valstybės registrų ir kadastrų duomenimis.

IV SKYRIUS

NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

16. Nacionalinės žemės tarnybos veikla organizuojama vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintu metiniu veiklos planu.

17. Nacionalinės žemės tarnybos administracijos struktūrą tvirtina aplinkos ministras.

18. Nacionalinei žemės tarnybai vadovauja direktorius, kurį penkerių metų kadencijai Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka (ne politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) priima į pareigas ir atleidžia iš jų aplinkos ministras. Nacionalinės žemės tarnybos direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas aplinkos ministrui.

19. Nacionalinės žemės tarnybos direktorius:

19.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja Nacionalinės žemės tarnybos darbą, kad būtų įgyvendinti Nacionalinei žemės tarnybai nustatyti veiklos tikslai ir vykdomos funkcijos;

19.2. atstovauja Nacionalinei žemės tarnybai Lietuvos Respublikos valstybės institucijose ir įstaigose, kitose įmonėse ir organizacijose, teismuose, tarptautinėse organizacijose;

19.3. leidžia įsakymus ir kontroliuoja jų vykdymą.

19.4. sudaro komisijas ir darbo grupes, reikalingas Nacionalinės žemės tarnybos funkcijoms vykdyti;

19.5. koordinuoja ir kontroliuoja Nacionalinės žemės tarnybos padalinių veiklą;

19.6. užtikrina duomenų, reikalingų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniams sudaryti ir finansams valdyti, tikslumą ir pateikimą laiku buhalterinę apskaitą tvarkančiai institucijai.

20. Nacionalinės žemės tarnybos direktorius turi pavaduotoją (-ų). Pavaduotoją (-us) skiria į pareigas ir iš jų atleidžia direktorius Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Pavaduotojas (-ai) tiesiogiai pavaldus (-ūs) direktoriui ir atsako už uždavinių įgyvendinimą priskirtose administravimo srityse.

21. Direktorius laikinai nesant, jo funkcijas atlieka Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus pavaduotojas, jeigu pavaduotojai yra keli, – Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus paskirtas Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus pavaduotojas, jų nesant, – kitas Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus paskirtas Nacionalinės žemės tarnybos valstybės tarnautojas.

22. Nacionalinės žemės tarnybos vidaus auditą atlieka Aplinkos ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Nacionalinė žemės tarnyba reorganizuojama, pertvarkoma ir likviduojama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo, Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.
